

אור ההליכות

הליכות עם ישראל

גליון חודש אייר התשע"ה
גליון מס' 91

עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה

רח' נחל גמלא 1, קרית אונו, ת.ד. 211, מיקוד: 55100

בשיתוף: "אורות יצחק", גרעין תורני קהילתי - מודיעין

דת האמת – יעדים ואתגרים

נשמרת לאורך זמן. לדעת ר' ברכיה, אותו בן אשה ישראלית שאל בלגלוג: "דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום, או שמא פת צוננת של תשעה ימים"? ומכאן אנו למדים על רשעו, שהרי היה לו לבחון ולראות כיצד לחם הפנים שמר על טריותו במשך השבוע, אך הוא לא ביקש לברר את האמת, אלא להכפיש מתוך מחשבה זרה שבזאת יעמיד את עצמו כשווה למנהיגי העדה ובכך ירומם את עצמו בעיני ההמון.

הואיל ונאמר "ויצא" וכו', נשאלת השאלה: מהיכן יצא? רש"י מצטט בפירושו ממקורות התלמוד והאגדה, וזוהי דרכו גם כאן: "ר' לוי אומר: מעולמו יצא". כלומר, יש אנשים שרק לעתים יוצאים מגדרם, ברם יש כאלה שלא הציבו גבולות לדבריהם ומעשיהם כלל, והם חסרי כל מתג ורסן. התורה רומזת לנו על יציאת אותו מקלל מאישיותו ואנושיותו עד כדי איבוד שליטה מוחלט. התורה מורה לנו שגם בעת ויכוח אל לנו לצאת מגדרנו, עלינו לשמור על איפוק ולרסן את דברינו ופעולותינו.

בפרשנות השלישית שמובאת ברש"י נאמר: "מבית דינו של משה יצא מחוייב. בא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו מה טיבך לכאן, אמר להם מבני דן אני. אמרו לו 'איש על דגלו באת לבית אבתם' כתיב. נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב, עמד וגדף". ואף שהיה יכול להתלות למחנה מנשה ואפרים, שאליהם סופחו כל אלה שנעדרו זהות שבטית, הוא התעקש להיות במחנה דן, וכשלא התאפשר לו, עמד וגדף.

חברה מתקדמת – אתגר ומוסר

פרשת אמור מתמודדת עם האתגרים שצצים בחברה מעורבת. מחד גיסא עלינו לאמץ אל חיקנו את הצדדים החיוביים שבהתפתחויות הטכנולוגיות והמדעיות, ומאידך גיסא עלינו להיזהר ולשמר את שורשינו הייחודיים. פלורליזם וליברליות הן אכן מלים יפות, שהרי אין חולק בגנאי הפרימיטיביות ההפכית להן, ולכן אין לדחות את הקדמה אלא יש לבחון את מרכיביה בשום שכל ולברור מהם את הרצויים לדת האמת. ברם, לעתים בשם הפלורליזם נעקרים ערכי רוח עתיקי יומין, ציוויים ואזהרות שניתנו לנו בסיני שנדמה להוגה הדעות הנאור שאינם "הומאניים" או "שווינוניים" מספיק. בל נשכח כי מהאומה הנאורה ביותר יצא הנאציזם. לעומת זאת, מי שנתן לנו את התורה אינו הוגה דעות בשר ודם אלא א-ל אמת שדינו דין אמת ומוסרו מוסר אמת.

מציאות רצויה ומצויה

פרשת אמור פותחת בקדושת הנבחרת הרוחנית של עם ישראל. הכהנים מקדשים את עצמם ונבדלים ממעגל החיים הרגיל. מטרתם להוות את חוד החנית בעבודת ה': בבית המקדש, בהוראת הלכה למעשה לרבים, ובדוגמא ומופת בהליכותיהם. הכהנים אינם זוכים לנחלה בארץ ישראל, ונמנעים מהם אופני נישואים שונים כדי לרוממם למעלתם הראויה. וכפי שהכהנים נבחרו לשמש בקדושה זו לעם ישראל, כך עם ישראל נועד להיות הנבחרת הרוחנית לעולם כולו. בחירה זו מחייבת אותנו לסגל לעצמנו ערכי רוח נעלים, לייחד את מלבושנו ולשונונו בהתאם למעלתנו, להגביל ולרסן את יצרנו ולאמץ השקפות נכונות שיעילו לנו ולאחרים בעבודת ה' ובידיעתו.

לצד המציאות הרצויה, פרשת אמור עוסקת גם במציאות שעלולה להיות מצויה, דהיינו בדיני הנזיקין ובאלימות פיסית ומילולית. כלומר, התורה שואפת למציאות שלימה ומושלמת. ברם, דיני התורה אינם מנותקים מן המציאות שעלולה לצוץ בעקבות אי שמירת החוקים הנדרשים, והיא נותנת מענה למכלול של התרחשויות מגוונות. מטרת התורה - לקרב את עם ישראל תמיד לקראת ייעודו. בכל מצב רוחני שבו נמצא העם, התורה תעניק מענה נכון ומתאים ותרום את העם במעלות הרוחניות. מי שזוכה לפעול לפי חוקי התורה, מונע מעצמו צרות רבות, נפוצות ככל שיהיו, ומביא טובה גדולה לו ולבני ביתו.

קללת בן הישראלית

"ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי... ויצאו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי". תגרה אלימה פרצה בין שני נציגים ובמהלכה בן הישראלית חירף את שם ה': "ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל". המקלל הובא לפני משה וצוין במקרא שם אמו ושם שבטה: "שְׁלֵמִית בַּת דְּבָרִי לְמִטָּה דָן".

- המרכז העולמי למשפט התורה
- בית מדרש לדיני ממונות
- מכון מש"ה לחקר משנת הרמב"ם
- מכון תורני לחקר מנהגי העדות בישראל
- שיעורי תורה תלמוד תורה וכולל אברכים
- שבתות עיון וירחי כלה
- מפעלים לטיפוח אהבת ישראל וארצו
- קרנות מחקר עידוד וחסד
- ארגון אשת חיל

העלון מוקדש לזכרו של ר' שלום ב"ר יחיאל רצאבי נע"ג נדבת המשפחה

מעמד הקבלת פני הרב בית הליכות עם ישראל

הרב ד"ר אדיר דחוח הלוי יצ"ו

בייסורים, וכל צעד לכיוון האמת נעשה בדמים רבים. ומכאן לגולת הכותרת שבהקמת בית הליכות עם ישראל. מורנו ורבנו קרב אותנו ביסורים רבים אל גאולתו הרוחנית של עם ישראל. הקמת בניין זה הינה צעד אדיר למורשת יהודי תימן, לזקיפת קומתה הרוחנית המדשדשת ולהחזרת עמנו לדת האמת. בניין זה עתיד להשמיע קול שופר שלא עובד ושובש, קול איל עתיק שירעיד את לבותיהם של כל מבקשי הדעת והאמת, בקריאה מהדהדת לאהבת ה', לאהבת האדם ולאהבת האמת שבה בולטת בהעדרה. אסיים בברכה לכבוד מורנו ורבנו עטרת ראשנו, שיזכה להמשיך ולהאיר מכוחו הרוחני לעם ישראל, ושכוחו הרוחני ימשיך להתעצם ולגבור כאותה שמש אוהבי ה' האמיתיים, שעולה ופוצעת בקרני אור דקים אך אורה הולך וגובר עד שהיא מכסה את עין הארץ, ועליהם נאמר בשירת דבורה: "וְאֶהְבֶּנּוּ קִצָּאת הַשָּׁמַשׁ בְּגִבְרָתוֹ" (שופטים ה, לא).

ר' יזהר עפגין יצ"ו

התוכחה בפרשת כי תבוא (דברים טו), שהתקיים בה "כל-הקללה, הפתובה בספר הזה". אם בדברי ה' למשה ערוב ימיו (דברים ל"א, טז): "וְחָרָה אִפֵּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל... וְנִהְיֶה לְאֶלֶל, וּמִצָּאֵהוּ רֵעוּת רְבוֹת וְצָרוֹת... וְאֶנְכִי הִסְתֵּר אֶסְתֵּר פָּנָי...". ואם בדברי הנביאים (דניאל ב, א): "וּבַעֲתָ הַיְהִי... וְהִקְתָּ עַת צָרָה אֲשֶׁר לֹא נְהִיָּתָה מֵהַיּוֹת גּוֹי יָצָא הַמֵּצָא וְהַמֵּצָא וּבַעֲתָ הַיְהִי יִמְלֹט עַמְּךָ כָּל הַנְּמַצָּא פְתוּב בְּסִפְרָךְ" ובנבואות נוספות. ברי לנו כי השואה הייתה קטסטרופה נוראה בעוצמתה, בתוצאותיה, בשיטתיות ההרס, בהסתרת הפנים, מכל אירוע אחר לאורך כל אלפיים שנות גלותנו. ויד ה' בה מתחילה ועד סוף.

נבואות זעם אלו שימשו יסוד לדברי הרמח"ל, ב'מאמר הגאולה' המקשר בין נוראות השואה לגאולה העתידית (עמודים ק"ח-ק"א): "ועתה אשוב אפרש לך מה יהיה בסוף הדברים, בהגיע עת מועד קץ. דודו בהסתכלו בזה הזמן אמר 'למה ה' תעמוד ברחוק, תעלים לעתות בצרה'. ודע, כי כאשר יגיע זמן גאולתנו... והיא עת חשכה גדולה, והיא לא תעמד הרבה... ועל זה הזמן טובה 'בצר לך ומצוקתך כל הדברים האלה'. ועל כן היה דוד מחזק את ישראל בדבריו, ואומר 'חזקו ויאמץ לבבכם כל ישראלים לה'. כי באמת חזק לב ואומץ גדול צריך לתוחלת הזאת, מפני תוקף הזמן הצר והחושך שזכרתי. והוא הסוד הגדול 'מרחוק ה' נראה לך' - 'הסתרת הפנים' היא הפתח לגאולה ולשועה. ואכן, שלוש שנים לאחר השואה הוקמה המדינה היהודית הריבונית בהכרת אומות העולם, ועמדה במלחמות חורמה עם אלו שקמו להשימנו. רבנו ב"משה תורה" (מלכים ומלחמות, י"ב) חותם את דבריו בתיאור ימות המשיח, וז"ל: "אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות בלבד", ומבאר בהקדמה לפרק חלק: "הרי הוא זמן ששובש בו המלכות לישראל, וישבו לארץ ישראל... וממשיך: "...ואל יעלה על הלב שבימות המשיח יבטל דבר ממנה על של עולם, או יהיה שם חידוש במעשה בראשית, אלא עולם כמנהגו נוהג...". ונאמנים עלינו דברי חז"ל, בהם דברי רבי אבא (סנהדרין צח, ע"א): "אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר

יתברך ויתעלה המרום על כל ברכה ותהילה שהיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה ולמעמד זה. יום רביעי שבחול המועד פסח תשע"ה הוא יום היסטורי, יום שבו הקבלנו את פני מורנו ורבנו עטרת ראשנו הרה"ג רצון ערוסי שליט"א לראשונה בבית הליכות עם ישראל" (מול הבק"ט). כל אחד ואחד ממשותפי הכנס הרגיש את גודל המעמד ובה לתמוך במפעל אדיר זה, שנבנה כנגד כוחות עצומים שפעלו נגדו. ללא הרף ניסו לחבל, לקלקל ולהשבית את קמתו של מפעל זה, ברם, מעז יצא מתוק, ורבות בזכות מורנו ורבנו שפעולותיו ומפקו, הנמרץ והמתמיד במשך שנים רבות הביא להקמת בניין מפואר ועצום זה. מורנו ורבנו הוא עטרה בראשו של משפט התורה, עטרה בראשה של משנת הרמב"ם היא דת האמת, ועטרה בראשה של מורשתה הרוחנית הקדומה של יהדות תימן. ועל שלוש עטרות אלה נודה לו בשלוש תודות: תודה מקרב לב לכבוד הרב על כך שהוא זוקף את קומתה השבורה של עדת יהודי תימן ופועל ללא לאות לחיבור עדתנו המפוזרת והמפורדת בין העדות; תודה על שהוא מגדלור של אמת ושלוש בים השווא והשקר המכלה כל חלקה טובה; ותודה על שהוא משביר בר לכל עייף וצמא במדבר. ויש להשוו, מדוע נראתה הקמת בניין זה בקשיים כה עצומים? מדוע נמשכה הקמתו כל כך הרבה שנים? ומה טמון בו, בבניין זה, שעורר התנגדות כה עזה? גדולתו של 'בית הליכות' היא בכך שהוא עתיד להאיר באור דת האמת, ולכן צצו יציגי שדה שנאבקו כנגד הקמתו הואיל וארו ועתידי גלות לעין כל את אפסותם ואפסות דעותיהם, ובדומה למה שכתב הרמב"ם בפתיחת מורה הנבוכים בתארו את המתנגדים לספרו ואת עלית חששם מאורו: "אבל המבולבלים אשר כבר נתטנפו מוחותיהם בדעות הבלתי נכונות... ומדמים שהם

אור החינוך

שְׁבִיבָה וּמִשְׁעָרֵי הַמַּה יִנְחָמֵנוּ - הסתר פנים וגילוי שכונה/ מצבת זכרון ליהודי ד"ר אפרים יעקב ז"ל

שתי תופעות מנוגדות, בלתי מובנות, שני מאורעות כבירים שהם למעלה מתפיסת שכל אנושי וחורגים מתחומי הגיון היסטורי, שבאו יחד בדורנו. מחד - שבט הייסורים - הסתרת הפנים בשואת אירופה לפני כ-80 שנה, וכדברי הנביא "וְאֶסְתֵּר פָּנָי, מִהֶם; וְאֶתְנַסַּם בְּיַד צָרֵיהֶם, וְיִפְּלוּ בַחֲרֵב כָּלֶם" (יחזקאל לט, ט); ומשמעת החסדים מאידך - גילוי הפנים הגדול בהקמת המדינה ושחרור ירושלים - "וְנִתְּתִי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה, לְיִשְׂרָאֵל תְּפָאֲרָתִי" (ישעיהו מו, יג) - "המה יִנְחָמֵנוּ". הם אלו הנוסכים נחמה ועידוד בעם, הם המעידים כי יד ה' הגדולה היא הקובעת את מעמדו המיוחד של עם ישראל בעולם.

את "תופעת" השואה, שאין דומה לה בכל שנות גלותנו, ברים ניסו להסביר ולתרוץ. נדמה כי רקע ומבוא לכל התשובות ניתן למצוא אצל איוב, שחז"ל הקבילו את צרותיו לצרות עם ישראל. רעיו מגיעים לנחמו, אולם הוא לא מוצא נחמה בדבריהם, ואף מוסיף: "לו שְׁקוּל כִּשְׁקַל פְּעָשִׁי וְהִתֵּי (=הסבל שלי) בְּמַאֲזָנִים יִשְׂאוּ יָחַד, כִּי עֲתָה מִחֹל יָמַי יִבְבֵּד, עַל כֵּן דִּבְרִי לַעֲוֹ". אומר איוב לרעיו, אין הסבר משכנע לצרותי הרבות. ואכן, בסוף נאומי הרעיה אומר הקב"ה לאליפז: "חַרָה אִפֵּי בְנֵי וּבִשְׁנֵי יָרְעֶה, כִּי לֹא דִבַּרְתָּם אֵלַי נִכְוֹנָה כְּעִבְדֵי אִיּוֹב". הקב"ה איננו מרצה מתשובת אליפז ורעיו, אותו אליפז שרבנו במורה הנבוכים (ח"ג פ"ח) כותב עליו כי "דעת אליפז היא דעת תורתנו הקדושה" ו"אין יסורין בלא עוון" (שבת נ"ה). הכיצד? ניתן ללמוד מסתייה זו לכאורה, כי שונים דברי הסבר לאדם שחווה את הסבל באופן אישי (דברי איוב), לבין זה שלא חווה אותו ורק צפה בו מהצד (דברי אליפז). כך גם בעניין השואה. אדם או דור שחווה את נוראות השואה ועדיין היא מפעמת בלבם, קשה יהיה להסביר להם את נפתוליה, את סיבותיה, אל מול אלו שלא חוו אותה.

השואה היא חידה שאין דעת אנושי יכולה להקיפה, וגם בה שנדמה שחודר לתבונתנו, אינו אלא חלקיק זעורירי מדרכי ה' והשגחתו, ולכן עלינו לגשת אל הקודש בעונוה ובהירות. השואה לא נעלמה מהתורה ומנביאי ישראל שרמזו עליה, אם בדברי

הברכה. או במילים אחרות, שאלתי היא האם רבנו סבור כי יצא ידי חובתו בספירה זאת. יתקן אותי סורנו ורבנו אם בשאלתי מוצגות טעויות ביסוד הבנת הדברים.

ת. כל שספר את הספירה הנכונה ויצא, אע"פ שחזר וספר ספירה מוטעית, הואיל ויצאה מפיו הספירה הנכונה, יצא. במיוחד אם חלף זמן תוך כדי דיבור, עד ששינה וספר את הספירה השנייה, שבוודאי הספירה השנייה לא ביטלה את הראשונה. זאת ועוד, יכול הוא לחזור למחרת ביום, כשנזכר לספור בלי ברכה את הספירה הנכונה ואז יכול להמשיך לספור בברכה, שאר הלילות גם לפי מרן.

אולם לפי רבנו, אין הספירות של כל הלילות תלויות זו בזו, אלא כל לילה היא מצווה בפני עצמה, וגם אם לא ספר לילה אחד, וגם לא ביום של אותו לילה, יכול לספור בלילה הבא אחריו בברכה.

ש. לשיטת הרמב"ם שמצות ספירת העומר דאורייתא, האם יש לספור לכתחילה בצאת הכוכבים לשיטת ר"ת?

ת. מהו הזמן המוקדם ביותר שאפשר לספור בברכה? הזמן המוקדם והמתאים לכתחילה ולהשתדל שלא לאחרו משעה שיצאו שלושה כוכבים. לא לפני כן. כי טרם הגיע הזמן, ולהשתדל לא לאחר יותר מדי, כדי לקיים תמימות תהייתה.

ש. יודע אני שלפני רבנו ימים אלו רגילים. אך שאלתי בימינו איך צריך לנהוג, דאם אדם יתגלח כל יום לא יהיה לא תתגודד? האם מותר?

ת. ככל שמפרסמים את מנהג אבותינו בעניין ימים אלו, וככל שמתנהגים בכלל לפי מנהג אבותינו, הרי כל העדות הם כמספר בתי דין בעיר אחת, או אפילו בערים שונות. ובנסיבות אלו אין לא תתגודדו.

עם כל זאת, הואיל ואני רב עיר, אני באופן אישי נזהר בכבוד בני עדות אחרות, ובמיוחד הללו שאינם מלומדים ואינם בקיאים במנהגי העדות.

אעפ"כ הנטייה היא לא להיות שונים לגמרי משאר העדות, ולכן יש להסתפר ביום חמישי או שישי לכבוד שבת.

3. אכן אבותינו בתימן לא התגלחו כלל, כל ימות השנה, ולכן אי אפשר לומר שהם אימצו את המנהג שלא להתגלח בימי הספירה, ומאחר ואפילו אלו שנהגו שלא להסתפר בימי הספירה, יש מהם שנוהגים להקל לגבי גילוח, משום שהרגיל להתגלח, הוא סובל מאוד כשאינו מתגלח. ובוודאי שהוא נראה כמוול בשבת, הרי שבוודאי מותר ליהודי תימן להתגלח בסם, גם בימי הספירה.

ש. 1. לפי ספר החינוך. האם מצות ספירת העומר בימינו דאורייתא או דרבנן?

2. לפי הרמב"ם והר"ף ספירת העומר בימינו דאורייתא. האם יש עוד פוסקים שסוברים שספירת העומר בימינו דאורייתא?

3. יש כמה סיבות מדוע לא מברכים שהחינוך על מצות ספירת העומר.

קראתי שאחד הטעמים שלא מברכים, כיון שבלייל פסח ברכת שהחינוך חלה גם על מצות ספירת העומר. מה המקור לתשובה זו?

ת. 1-2. באופן כללי, רבנו סובר שהיא דאורייתא ומרן דרבנן. אבל יש פוסקים רבים שמצדדים בעמדות הנ"ל. אין לי פנאי לציינם.

3. אכן נאמר השערות שונות, ביניהן זו שכתבת. לענ"ד, אין מברכים שהחינוך על מצווה שהיא ביסודה אמירה, כמו שאין מברכים שהחינוך על מצוות גמירת ההלכה, ביום ראשון של פסח, וביום השבועות, ובימי הסוכות, ובימי החנוכה, וקריאת המגילה שונה, הואיל וקוראים מתוך מגילה כתובה, וזה כמו מעשה.

ש. אדם אשר ספר בברכה את ספירת היום. בתום הברכה ספר הוא את ספירת היום הנכונה, אך מיד עם סיום ספירתו סבר לעצמו כי טעה בספירתו ותיקן וספר את הספירה של היום שלפניו. כלומר, בספירתו הפנימית (הקוגניטיבית) הוא סבור עתה שהיום הוא יום לספירה, על אף שהוציא מפיו את הספירה הנכונה באותם רגעים מסמך, סבר שהוא טועה בספירה ו"תיקן" עצמו. למחרת הבין טעותו וידע את ספירת היום הנכונה. האם ימשיך לספור בברכה? שאלתי היא לרמב"ם אילו היה סובר כשיטת מרן בנושא

ש. הייתי רוצה לדעת האם מותר להסתפר בראש חודש אייר, באופן כללי כל השנה כל שבועיים אני מסתפר, ולא להסתפר עד לד בעומר מאוד מצער ומטריד אותי. יש לציין שאני שייך לבני ספרד, ואם כן מותר להסתפר, האם צריך לעשות התרה על שנים עברו שבהם לא הסתפרתי עד לד בעומר?

ת. אם אתה מיוצאי תימן, מותר לך להסתפר כל שבוע, לכבוד שבת קודש.

ש. אני נוהג לפי הלכות של יהודי תימן ושאלתי: האם לפי הלכות תימן ניתן להתגלח בכל שישי לכבוד שבת?

ת. כן. אבל רק בסם. אבותינו נהגו להסתפר (שיער ראשם), כל יום ששי או חמישי לכבוד שבת, וכך עליהם לנהוג גם בארץ. אשר לגילוח, הם לא היו מתגלחים כל השנה, ולכן אין עליהם שום מנהג שלא להתגלח בגלל ימי הספירה. ומותר להם להתגלח בימי הספירה. גילוח מותר, כלומר ע"י סם.

ש. אני וחבריי (התימנים) חולקים זה על זה האם מותר להסתפר בספירת העומר. הוא אומר לי שלפי הרמב"ם מותר כל יום שישי או כל יום שישי שני... ואני מסתפר בד"כ בימי שישי, יוצא לפעמים שאין לי זמן להסתפר או שיש אירוע שאני צריך להיראות מכובד... (ואני ברוב ימי השישי מסתפר). אני תימני בלדי (צנעאני) שהולך לפי מנהגי הבלדים. אז האם מותר להסתפר בספירת העומר ובאיזה תנאים?

ועוד שאלה, האם מותר להתגלח בימי שישי בספירת העומר? הלא התימנים בתימן אינם גילחו את זקנם... (ואני באופן קבוע מתגלח בימי שישי לכבוד שבת קודש).

ת. 1. הרמב"ם לא זכר כלל את המנהג שלא מסתפרים בימי הספירה. ולכן לפי הרמב"ם, אין מגבלה מתי להסתפר בימים אלו.

2. בצנעא חדר המנהג הנ"ל, אך לדעת מהרי"ץ (שו"ת פעולת צדיק, עו), הוא חדר בטעות, ולכן הרי"ד משרקי ז"ל ומהרי"ץ ז"ל קמו ועשה מעשה, והסתפרו בימי חמישי או שישי לכבוד שבת כפי שאבותינו נהגו, אז, שם, בכל ימות השנה, שתספורת שיער הראש הייתה כל שבוע או כל שבועיים, לכבוד שבת, כמו רחצה לכבוד שבת.

והנה אליבא דאמת, מאחר והמנהג נתקבל בטעות, הרי שהוא בטל, ויכול כל יהודי מצנעא וסביבותיה, להסתפר בכל יום בימי הספירה.

לכו אל יוסף. אשר יאמר לכם תעשו כ

[ג] לפי ההלכה ומנהגי תימן, כלים שאינם לצורך השבת אסור לשטוף אותם זולת כלי שתייה. [ד] כל כלי מגנין משחות, כל שדרך הבריאים למרוח אותם כגון קרם שהזכרת מותר למרוח אותם בשבת אין אסור אלא משחות המיוחדים לרפואה. [ה] רצוי להתפלל בנוסח תימן, אך אם רגילה את בנוסח בית הספר את רשאתי להתפלל כך. ואני מאחל לך הצלחה בכל דרכיך [כ] ד' יוסף קאפח

[תשובה] לק"י תמוז תשנ"ט כב' העלמה אפרת שלומי נ"י לשאלותיך [א] לענין הפלטה או גשר שנים בנוהג שבועים אין אדם מכניס לתוך פיו אוכל או משקה חם שכרסו של תינוק נכזית בהם ולפיכך מותר להשתמש בהם לבשר וחלב, כמובן אחרי רחיצה בינתים. ב. לפי ההלכה מותר לקרוא תהלים או כל מקרא אחר. ובתימן נהגו התר גמור לקרא תהלים ביום ובלילה קודם חצות ואחר חצות ללא שום הגבלה. את האסור לקרוא בזמנים ידועים שמענו כאן בארץ אומרים על פי הקבלה. אם את תימניה בת תימנים את רשאתי (לקרוא מתי שתרצי) לקרוא תהלים מתי שתרצי.

שאלות [משוחזרות] לענין פלטה בשינים של טיפול אורטודנטי העשויה פס מתכת ופלסטיק איך צריך לנהוג בה לענין בשר וחלב? האם מותר לקרוא תהילים בלילה? כלים שאינם לצורך שבת האם מותר לשטוף אותם? האם מותר למרוח קרם לחות וכי"ב בשבת? האם אפשר להתפלל בנוסח ספרדים ועדות המזרח או שחובה להתפלל בנוסח תימן?

קוראים נוספים המעוניינים לפרסם תשובות לזיכוי הרבים, מאת מ"ר הגאון רבי יוסף קאפח זצ"ל מוזמנים ליצור קשר בטלפון: 054-2443930 או בדוא"ל: orhalichot@gmail.com

אור ההליכות הליכות עם ישראל עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה רח' הרב שלום יצחק הלוי 4 קריית אונו ת.ד. 211, 55100 עורכים: אריאל פרחי, שמואל חמדי חברי המערכת: הרב צפניה ערוסי, אבי חמדי, אביעד רצהבי, ישראל והב טל': 03-5340819 מקס': 03-5343658 orhalichot@gmail.com דוא"ל: 2789255 מספר המערכת של העלון בספרייה הלאומית: 5042 תנחיה כתובת לתרומות להמשך הפצת העלון: ת.ד. 5042 תנחיה

תיקון טעות: בתשובת מארי בחודש שעבר בנוגע לשימוש בגפרור ביל"ט חלה טעות דפוס. להלן התשובה המתוקנת: ב"ה איני יודע ממי שמעת שהתימנים נוהגים התר, והדבר ברור שאסור, וכך היינו נוהגים בתימן ולא ראינו מי שהקל בדבר. וכך אנו נוהגים כאן. ורק שמועה היו מספרים כי מרי סלימאן אלקארה חשב להתיר, וחלקו עליו כל בני דורו. ובכן ברור הדבר כי עדת התימנים אוסרים. בכ"ר יוסף קאפח.

ירחי כלה-קיץ החלה ההרשמה לירחי כלה בקיבוץ לביא שיתקיים בתאריכים כ"ז תמוז עד ב' אב (14.07-18.07) לפרטים: מוטי - 0529426613